

Fények a Balaton felett

Egry József emlékezete

**Jer: nézd a Balatont, mi-
kor a nap reggeli lángja /
Tükrözén reszket, s mi-
kor a hold fénye alatt ég; /
Nézd a két hegycsúcsot, mint
állnak sorba körülte. / Me-
lyeken a nektár csorog és
az öröm dala harsog.** —
Berzsenyi szép sorai idé-
ződnék fel bennünk, a száz
évvel ezelőtt — 1883. márci-
us 15-én, a Zala megyei Új-
lakon — született Egry
József naptól beragyogott
balatoni képeinek láttán. A
sugárzó arculatú természeti
portrék hívatott esetű tolmá-
csolója volt Egry, akivel
közös rokonságunk nek-
ünk Tisza-partiaknak, a víz
mellett élő emberek nagy-
tájszeretelét, mely őt a csodá-
latos „magyar tenger”
legkiválóbb hazai festőjévé
emelte. Sajtóosan eredeti
piktúrájának kibontakozása
akkor kezdődött el, amikor
külföldi tanulmányútra
majd ezt követően az első
világháború harctereiről
1918-ban betegesen hazake-
rülve letelepedett Keszthe-
lyen s az 1951. június 19-
én Badacsonytomajban be-
következett haláláig, az at-
moszférikus balatoni táj hí-
séges szerelmeseként számos
remekművet alkotott.

vein bár külön-külön szóla-
múan, de egységes, dinami-
kával hangzik fel az ezer-
arcú nagy tó előtti hódol-
ta. Vízióváriussá vált költő-
sége képeinek némelyike-
n a Balaton, mint opálos
tükör terül el (Szivárvány,
1926 k.), s a környezet
szentesdöntő hangulata a ter-
mészet időtlenségét érezteti.
Más alkotásain viszont ne-
héz ég borul a szétlő kor-
bácsolt víz haragos hátára,
és a gommbá válik idő ha-
zasietésre készíti a kint-
rekedt embert (Megered az
eső, 1932). Egry legelső
festményén azonban frigy-
re lép az ég és föld, s
gyermekké, a levegőkárpit
és a víztükör ölekezése
káprázatos légköri jelenség
ként megy végbe (Delelő
fényben, 1937). A plein air
mindent feloldó, atmoszfé-
rikus hatásának kutatása köz-
ben fejlesztette ki, a sem-
miféle stíluskörbe nem so-
rolható — olykor panteisztí-
kusnak tűnő — a természet
és az ember ősi egységét su-
galló piktúráját (Halász,
1941).

napsütésben, 1927). A sze-
gény napszámos szülőktől
származó, sok küzdelmet
megvívott Egry tragikus
életérzést kifejező arcásait
(A festő, 1937, 1941) néze-
getve az a benyomásunk
ime egy emberi sors, arc-
ban tükrözve. Sűrűve
kapjuk mindazt, ami a fes-
tő távlati kutató vagy elmé-
lázó tekintetéből árad: el-
röppenő örömök, melyen
rejlő bánatok, a természet
lényegét kifejezni akaró tö-
rekvések, melyek sokszor
reménytelenné tünnek —
ezek és más dolgok alakítót-
ták olyan elhivatott, meg-
szállott festővé Egryt, amint
őt a pár expresszív eszet-
vonással, krétával rögzített
önarcképein láthatjuk.

Vízben oldódó sörét

Kanadában a sörszemek
minden évben a kacsák ez-
reinek a pusztulását okoz-
zák. Nem mintha ilyen so-
kat lelőnének közülük, ha-
nem azért, mert a kacsák
megmérgezik magukat
a sörszemekkel. Lövé-
sek révén mintegy 600
tonna sörét kerül éven-
ként a vízimadarak életé-
re. A madarak, különösen
azok a fajok, amelyek a
vizek fenekén és iszapiában
kutatók táplálék után, a
magvakkal és a homokszem-
ekkel együtt a sörszeme-
ket is megeszik. A rágó-
gyomorba kerülnek, ahol fi-
nom porra őrölődnek, felol-
dódnak, és a vérkeringésbe
jutnak. Feltételezük, hogy
egyetlen sörszem halálos
óladagot tartalmazhat. A
kanadai Nemzeti Kutató-
nincs keresi a módszert,
hogyan lehetne megszünteti
ezni a veszélyt. Olyan sörét-
tel kísérleteznek, amelyben
vízben oldódó kötőanyag
tartja össze az óladagot.
Száraz állapotban szilárd és
vadászásra alkalmas, vízbe
vagy iszapba hullva azon-
ban szétesik és finoman el-
oszlik.

A nemzetiségek közművelődésének új központja

Az Állami Gorkij Könyv-
tár a közelmúltban bízták
meg azzal, hogy a nemzeti-
ségi alapkönyvtárak hálóza-
tának koordinációs központ-
jaként tevékenykedjék.
Munkájához tartozik a vi-
lágirodalom, az irodalomtu-
domány, a zene és a nem-
zetiségi kérdések szakiro-
dalmának gyűjtése, feltárá-
sa, oktatási és kutatási célú
hasznosítása. Ezt a felada-
tát több mint 250 ezer do-
kumentumból álló gyűjtemé-
nyével, szolgáltatásaival,
kiadványaival, zenetárával,
a kutatást segítő koordiná-
ciós, módszertani és doku-
mentációs tevékenységével
teljesíti.

módszertani segítséget ad-
nak a nemzetiségi olvasótá-
boroknak, összehasonlító
alapul magyar olvasótábo-
rok munkáját is megismer-
ték.
Az új szervezeti formánál
azt az alapvető nehézséget
vették figyelembe, hogy a
nemzetiségi lakosság szór-
ványosan él Magyarorszá-
gon. Emiatt gyakorlatilag
lehetetlen egy-egy kisközség
néhány száz nemzetiségi la-
kosát megfelelő mennyisé-
gű és választékú könyvvel
ellátni. A körülményekhez
igazodva a legjobb mód-
szernek a báziskönyvtárak
hálózatának kiépítése bizo-
nyult. Amikor az Állami
Gorkij Könyvtár a nemzeti-
ségi könyvtárak központja
lett, statisztikai felmérést
készítettek a már meglévő
hálózatról. E szerint a külö-
nöző nemzetiségi alapkönyv-
tárak közül a délszlávok 80,
a németek 208, a románok
16 és a szlovákok 111 tele-
pülés ellátásáról gondoskod-
tak. E hálózat fenntartását,
fejlesztését, a nemzetiségek
kultúrájának ápolását ezen-
től tudományosan szerve-
zett módon az Állami Gor-
kij Könyvtár szakapparátu-
sa hangolja össze.

Születésnap ajándék

Hároméves a Napsugár táncgyűttes

Szép születésnap ajándé-
kkel lepték meg a KISZ Köz-
ponti Bizottsága a DÉLÉP
táncgyűttesét. A „Napsu-
gár” 1980 tavaszán alakult,
s máris sok jelentős — közt-
ük nemzetközi — sikert ért
el. Kozma Mihály Lászlóval
az együttes terveiről beszél-
gettünk.

nem kell külön hangsúlyoz-
nom, hiszen ez a fesztivál a
legnagyobb ilyen jellegű ak-
ció hazánkban. Részt vesz-
ünk a fesztivál Dóm téri
gálaműsorán is, ahol az
elmulatott évek legsikeresebb
néptáncdarabja, a Hegyen-
völgyön lakodalom című No-
vák Ferenc-koreográfia lesz
műsoron. Az újszegedi sza-
bottéri színpadon a közeljövő-
ben is láthatóak leszünk,
a május elseji majálison.
Továbbra is részt veszünk
vállalati ünnepségeken,
egyéb rendezvényeken, s be-
mutatkozunk külföldi köz-
önség előtt. Együttesünk
Bulgáriába kapott meghívást,
zenekarunk ősszel Dániában
vendégszerepel.

magasabb, arany minősítést
kívánja megszerezni. Az
együttes KISZ-tagjai tavaly
mintegy 300 ezer forint ér-
tékű jelmezt varrtak társa-
dalmi munkában, ettől az
idén sem fogunk „lemaradni”
hiszen tervezett új koreog-
ráfiánk/jelmezei már készü-
lőben vannak.

— Mi is az a születésnap
ajándék?

— Továbbképzés?

— Azok a tanácsok, amelyek
az év végén vizsgáznunk kell,
s a táncosok közül ötven járnak
táncjelöltes tanfolyamra.
Áprilisra erdélyi gyűjtő-
körutat tervezünk, ahol kép-
magnóval felszerelve, sok
eredeti anyagot szerezhettünk
be.

— Már most megkezd-
ték a jövő évi minősítő fesztivál-
ra való felkészülést.
Diószegi László személyében
sikertült kiváló művészi
szakítancsádot találunk,
aki havi 1—2 alkalommal,
hétvégeken Budapestről jár
el a táncokat, koreográfiá-
kat tanítani. A sűrített pro-
gram nem titkolt célja, hogy
együttesünk 1984-ben a leg-

Amikor 1980-ban a DÉ-
LÉP-nél táncgyűttes ala-
kult, sokan legyintettek:
„majd fel is oszlik”. A kez-
deti lendület, úgy látszik,
tovább tart, sőt. Az együt-
tes újra meg újra emeli a
maga állította mércét, s
mint vezetőjének szavaiból
kiválik, komoly terveik
vannak...

Imre Máttyás

— Ügy érzem az együttes
tagjainak nem szállt fejébe
a dicsőség, annál is inkább,
mert eddigi sikerünk nem a
véletlen műve, hanem céltu-
datos, nagyon kemény
munka van mögötte. Amel-
lett tisztában vagyunk az-
zal is, még nagyon sok a
tanulnivalónk. Természe-
sen fenntartóink és az
együttes vezetése közötti
összhang is szükséges, ami
a DÉLÉP-nél szintén bizo-
sított.

— Az ideai elképzelések?

— A legfontosabb, hogy
együttesünket felkérték, vál-
lalja az egyik házigazda sze-
rőpét a nyári nemzetközi
szakiszervezeti néptáncfesztí-
válon. Ennek jelentőségét

Hogyan lehet lemondani a lakásbérleti jogviszonyról?

A bérlet lemondhat lakás-
bérleti jogviszonyról — a
jogszabályban meghatározott
személyeken kívül — áll-
ami lakás esetében a lakás-
bérlettel rendelkező szemé-
ly tanácsbírlakása van, a taná-
csi ingatlankezelő szerv,
ha nem állami lakása, ak-
kor pedig a bérbeadó ja-
vára is.

A bérlet, ha lakásáról le-
mond, pénzületi térétre
tarthat igényt, melynek
mértékét a lakására meg-
állapítható lakás-használat-
bavételi díj összegének se-
gítségével állapítják meg.
Állami lakás esetében — ha
a lemondási jogával élő
bérlet másik lakást nem kér
— a térést mértéke a la-
kársá megállapítható lakás-
használatbavételi díj három-
szorosára. A 2 szobás, ös-
skomfortos tanácsi bérlakás
egyszeri lakás-használatba-
vételi díja Szegeden például
56 ezer forint, lemondás
esetén a téréstendő összeg 168
ezer forint.

A tanácsi ingatlankezelő
szerv javára, és másik áll-
ami lakást nem kér, ille-
tőleg nem kap, a térést
mértékében, a lakásra meg-
állapítható lakás-használat-
bavételi díj háromszorosától
öttszorosáig terjedő össze-
re — a lakás használati ér-
tékét befolyásoló tényezők
figyelembe vételével — a
felek szabadon állapodhat-
nak meg.

Az Amennyiben a bérlet
tanácsbírlakásáról mond le

Az Amennyiben a bérlet
tanácsbírlakásáról mond le

Az Amennyiben a bérlet
tanácsbírlakásáról mond le

- HÁZASSÁG**
Tóth Mihály és Kis Erzsébet,
Hofgesang György József és
Bálint Mária Valéria, Gallai Mi-
hály és Léval Rozália, Horváth
Tamás Tivadar és Tóth Mária,
Vad Zoltán és Fekete Erzsébet,
Szemerédi Zoltán György és
Bára Julianna Ilona, Kovács Ar-
noid és Juhász Dóra Gabriella,
Cservenyák János Mihály és
Juhász Anikó Katalin, Aréndás
Mihály és Kirosi Csilla, Szlo-
venszék Imre Miklós és Török
Agnes, Faticsán Sándor és Bor-
bély Ilona, Boda Gyula Attila
és Habik Rozália, Szabó János
Árpád és Kóti Erzsébet, Gajda-
csi Péter és Daróczy Margit ház-
asságot kötöttek.
- SZÜLETÉS**
Farkas Istvának és Szabó
Idának Tamás, Szántai Lajosnak
és Nyíri Erzsébet Agnesnek Or-
solya, Horváth Ferencnek és
Kovács Ilonának Erzsébet, Po-
mázi Jánosnak és Soha Aran-
ának Gábor, Szöllösi Károly-
nak és Lovász Márta Annának
Róbert, Hülber Gyula Jánosnak
és Hernádi Julianna Mariának

Családi események

László Gyula, Balogh Ferencnek
és Veres Eszternek Zoltán, Gyú-
tis Zoltának és Újvári Katali-
ának Tímea, Bánhegyi László
Istvának és Racsó Györgyi
Júliának László, Pongrácz János-
nak és Acs Annának Tamás,
Deák Józsefnek és Zsemberi
Ilonának Tímea, Stein Zoltán
Lászlónak és Mészáros Júlia Ka-
talinak Kata, Nagy Istvának
és Jójárt Mariannának Marián-
na, Szűcs Tamás Mátyásnak és
Csizsik Erikának Szilvia Gabriella,
Vince Istvának és Balogh
Mariának István, Szabó Sándor-
nak és Sinió Ella Ildának Sándor
Zsolt, Belezay Józsefnek és
Mataisz Marián-
nak Emese, Könyv György
Lajosnak és Borbola Zsuzsanná-
nak György, Masa Zoltán Ist-
vénnek és Vass Irénnek Ivett,
Vince Sándornak és Nagy
Evának Tibor, Rác Gyula
Zoltának és Csontos Rozsa Er-
zsébetnek Péter, Rostás József
Lajosnak és Mihály Rozáliának
Anita, Süli Imrénének és Horváth
Irmának Szabolcs Ádám, Lőle
Béának és Gonda Irénnek Ti-
mea, Jaksák Sándornak és Bar-
na Mária Ilonának Edina Mária,
Deák Tamás Györgynek és
Franczszki Emiliának Zsolt,
Peresz Gábornak és Zallár Ildi-
kának és Bajor Erzsébetnek Adri-
en, Turi Mihálynak és Nagy An-
ának Tamás, Perle Mihálynak
és Bényi Evának Zsanett Szofia,
Gómes Pálnak és Börsök An-
ának Erika, Csendes Tibornak
és dr. Brusa Melinda Livának
Áron, Csáki Jánosnak és Tóth
Sára Erzsébetnek Sára, Virág
Péter Kálmának és Rabi Er-
zsébetnek Péter, Kovács László
Elemérnek és Tok Katalin Er-
zsébetnek Zsófia Petra, Páros
István Zoltának és dr. Farkas
Mártának Katalin Mária, Posa-
Ilona, Gezi Balázs meghaltak.

nal Lajos Vincének és Farkas
Jolának Bótkó, Hornok János-
nak és Schaller Györgynek
Blanka nevű gyermekük szüle-
tet.

HALALOZÁS

Szilágyi József Lajos, Terhes
Mihály, Filó Mihályné Knapp
Ilona, Simonovics Iszvanne
Nemes Nikolett Mária, Beladi
Árpád József Sándor Ferencné
Santia Ipolya, Gubas Jakabné
Szűcs Juszanna, Majoros János,
Ucsai Iszvanne Goda Mária, Bulk
József, Barkányi József, Bor-
bély Andásné Jenovai Katalin,
Török József, Guba József, Kol-
lar Anna, Marikos Jozsefne Hai-
mai Irén, Szivics Sándor, Kon-
csik Iszvanne Fülöp Erzsébet,
Bálint Vince, Lakatos Bélane
Asztalos Veronika, Biró István-
né Lajos Margit, Szamfira
Györgyné Aradán Julianna,
Makra Antal, Turi Ferenc, Ke-
lemen Jánosné Kurilla Ilona,
Balke Sándor Pálné-Patyi Er-
zsébet, Lestár József, Magony
Mihály, Titi Jánosné Csegöldy
Mária, Verendi Vilmosné Her-
ling Irén, Németh Lajosné Jabu-
ka Mária, Gyuris Istvánné On-
zó Gizella, Acsay István, Far-
kas Irénné Erdős Erzsébet, Gar-
gyán Vincéné Szécseny Mária
Magdolna, Haraszti Gyuláné
Balogh Anna, Szűcs Ferenc,
Kazi Máttyásné Albert Rozália,
Szabó Pál, Török Istvánné Dobó
Erzsébet, Virág Géza Miklós,
Zemai Szilárdné Tóth Mária,
Pataki Antaliné Tóth Mária,
Csédes Elemer, Farkas Mihály,
Piri Elek, Ghehr István, Megye-
si József, Szanka Andrasné
Gyöngyi Julianna, Cseh Mihály-
né Tóth Mária, Szabados Jó-
zsefné Tombác Erzsébet, Dé-
lány Etelka Anna, Farkas Ilona,
Herceg Antal, Maróti Jánosné
Rékasi Erzsébet, Szűcs Mihály,
Kovács Antaliné Csömör Rozá-
lia, Csúri Tibor, Meskál Sándor-
né Kalmár Anna, Melegh Ist-
ván, Teimel Györgyné Vass
Magdolna, Lajló Mihály,
Hürkecz Lászlóné Matók Piroka,
Vér János, Fülöp Mihály János,
Lőrincz Norbert, Csányi József,
Balog József, Fenyvesi Ferencné
Kovács Mária, Vandik Andrács,
Szűcs Györgyné Kovács Katalin
Edit, Mészai Józsefné Génes
Anna, Lénárt Istvánné Bálint
Ilona, Gezi Balázs meghaltak.

Csongrád megyei napok a budapesti Berlin Étteremben

Immár hagyomány, hogy
időről időre bemutatkozik
megyénk élelmiszer- és ven-
dégglóipara Budapesten.
Ezúttal a főváros egyik köz-
ismert vendéglátóipari egy-
sége, a Szent István körüln
levő Berlin Étterem ad ott-
hont a vendégszerelésnek a
Budapesti Tavasz Fesztivál
programjának keretében. Az
esemény sőt 17-én, csütör-
tökön délelőtt 11 órakor
ünnepélyesen nyitják meg.
Ebből az alkalomból ka-

marakiállítást is rendeznek,
mely megyénk idegenforgal-
máról, élelmiszeriparáról ad
némi betekintést. Láthatók
lesznek itt majd a Tápéi és
a Hódmezővásárhelyi Ház-
ipari Szövetkezet, a szintén
vásárhelyi Alföldi Porcelán-
gyár és majolikagyárának
termékei, továbbá a Szegedi
Szalámgyar és Hűskombi-
nát, a Csongrád megyei
Tejipari Vállalat, a Dél-alföldi
Pincegazdaság, a Sze-
gedi Paprikafeldolgozó Vá-

lalat, a Szegedi Konzerv-
gyár készítményei.
A Csongrád megyei Ven-
déggló Vállalat gondosko-
dik majd a Csongrád megyei
napok programjában részt
vevő vendégek ételéről, ita-
láról. Kiss Antal, a szegedi
Hági, Siket Antal, a makói
Korona és Bánszki Gusztáv,
a Szeged Nagyrúház étter-
em főszakácsa Csongrád
megyei ételspecialitásokkal
kedveskedik majd a buda-
pestieknek.